

Kristi himmelfarts gudstjeneste torsdag den 10. maj

Prædiken

I dagens tekst hører vi Jesus tale til disciplene efter hans opstandelse, han siger til dem at de skal prædike omvendelse af syndernes forladelse for alle folkeslag. Man kan sige han giver dem en missionsbefaling, han forklare dem hvad deres opgave er.

I dag 2000 år hører vi de samme ord som disciplene, men vores situation er meget forskellig fra disciplene. Og spørgsmålet er hvad forstår vi ved ordene omvendelse af syndernes forladelse?

Ja, begynder vi med ordet synder, så tror jeg at det ord har en undertrykkende klang over sig. Får vi af vide, du er en synder, så hører vi at der intet godt er i os, at vi er selviske og onde, og der ikke findes nogle gode motiver i os, og det gør os handlingslammet. Især hvis det følges op at en opremsning af alle vore syndige gerninger uden nogen henvisning eller vejledning til hvordan vi kan gøre op med synden.

At være en synder er i dag et meget negativt mærkat, men det beror på en misforståelse. For ja, det er sandt at kristendommen siger vi er syndere, men vi skal huske på at skabelsen kom før synden. Det betyder at Gud begyndte med at skabe os ganske gode, og synden kan ikke fjerne alt det gode Gud har gjort. Men der synd i os, vi tænker, føler og handler af og til dårligt, I vores sind er der instinkter som nogle gange tager over, vrede, misundelse, hævn, egoisme, dovenskab og destruktion. Og de instinkter får os nogen gange til at gøre ting som vi senere hen fortryder. Vi handler i vrede og en relation får i stykker og vi fortryder og savner. Synd betyder, det som adskiller. Adam og Evas synd, skilte dem fra Guds nærvær. I adskillelse ligger der et tab, vi mister noget og nogen når vreden og misundelsen og egoismen tager over. Og mange af os bærer faktisk i vores hjerte-rygsæk på konflikter, adskillelse, vrede og sorg som vi ikke kan komme af med. Vi bærer på fjendskab som ikke er blevet forsonet, vi har gjort eller ikke gjort ting som vi fortryder og har brug for tilgivelse for.

Mange af os bærer tunge byrder, og ved ikke hvordan vi skal slippe dem. En sådan tynget sindstilstand, bliver ikke altid sat fri af at høre ordene om nåde og tilgivelse fra prædikestolen eller alterbordet.

Kort sagt vi oplever ikke altid at evangeliet glædelige budskab sætter os personligt frie, frie fra skyld, skam og konflikter. Det er helt åbenlyst et problem.

Det er et menneskeligt problem fordi synd, gør os ensomme og ulykkelige, den udelukker os fra fællesskab, nogen oplever det bliver isoleret og udelukket, nogle udelukker sig selv, trækker sig væk, ikke kun fra andre mennesker men også Gud.

Jeg tror aldrig jeg har mødt et eneste menneske om ikke har haft brug for syndernes forladelse. Jeg oplever det i det mange samtaler jeg har med mennesker, jeg oplever at vi alle har oplevet og gjort ting som vi ikke kan finde fred med alene. Vi har alle sammen brug for at tale med en anden for at blive frie.

Men kirken tilbyder ikke længere rituelt og officielt hjælp til syndernes forladelse. Og ikke alle finder det oplagt at kontakte præsten og bede om en samtale, og i gudstjenesten ligger syndernes forladelse næsten skjult inde i naderritualet.

Det er fordi kirken ikke længer har skriftemålet som officiel udbudt praksis.

Lad mig lige kort ridse op hvad skriftemålet handler om, blandt de første kristne som vi bla. hører om i apostlenes gerninger, der var det således at hvis nogen har syndet mod fællesskabet, brudt nogle af reglerne som fx ægteskabsbrud eller mord så blev man smidt ud af menigheden. Men ellers var det således at større regelbrud skulle bekendes offentligt, men mindre kunne bekendes til Gud alene i ens lønkammer. Kort sagt offentlig bod for offentlige synder, altså synder som påvirkede andre og hemmelig bod for hemmelige synder.

Da klostrene kom til blev det især i Irland en skik blandt munkene, at de gik til abbeden med det som tyngede dem. Og som det ryktes kom også lægmænd til for at få lignende sjælesorg og syndforladelse. Det blev begyndelsen på den private sjælesorg, som begyndte ca. 500 år e. k. og spredte sig fra Irland og ud i Europa.

Det blev så populært at pave Gregor den store lavede en lille manual, som beskrev processen som begyndende med anger, anger forstået som fortrydelse overfor Gud, anger forstået som smerte over synden og frygt for straf. Derefter fulgte bekendelse, og til sidste godtgørelse. Disse tre led var forudsætning for forladelse, altså tilgivelse. I middelalderen, i 1215 blev skriftemålet en institution, således at enhver kristen ved lov skulle skrifte for sin sognepræst en gang om året.

Luther kæmpede for skriftemålet, han mente dog at det skulle være frivilligt, i stedet for tvang, og det skulle ikke bruges som et magtredskab, et redskab til at true mennesker med helvedes pine.

Desværre betød det at Luther mente det var frivilligt at skrifte at folk fik den ide, at det ikke var nødvendig.

Under reformationen blev skriftemålet knyttet til nadveren, kort sagt du kan ikke gå til nadver før du har skrifftet. I middelalderen betød det at man ikke kunne gå til nadver hvis man havde begået en dødssynd.

I dag, er skriftemålet praktisk talt forsvundet, og det betyder at mange mennesker ikke personligt oplever evangeliets tilgivelse og befriende kraft. Og det kan betyde at ordene om tilgivelse, nåde og frihed kan komme til at lyde meget abstrakt og ikkevedrørende.

Jeg tror det er vigtig for ethvert menneske at have mulighed for at tale med anden om skyld, skam, fejl og konflikter, og jeg tror det er vigtig for troen, at opleve Guds nåde og tilgivelse. Så måske kunne det være en idé her på Kristi himmelfart, at overveje hvad skal der til i vores liv før vi bevæger os mod himlen?